

РЕШЕНИЕ

№ 3202

гр. София, 15.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав,
в публично заседание на 19.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилска

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **6549** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Образувано е по исковата молба на И. Р. И. чрез адв. Д. Т. против Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“. Предявени са субективно съединени иски за имуществени вреди в размер на 804 лв. и неимуществени вреди в размер на 9196 лева. Исковата претенция се основава на отмяната на наказателно постановление № 42-0002311/09.11.2020 г. на директора на Регионална дирекция „Автомобилна администрация“-С.. Имуствените вреди представляват заплатен адвокатски хонорар в размер на 300 (триста) лева в производството пред първата инстанция (нахд № 203/2021 г. по описа на Районен съд - Разлог) и доброволно заплатена глоба в размер на 500 (петстотин) лева и 4 (четири) лева - такса за паричен превод по образувано изпълнително дело №221137191/2022 г. по описа на ТД на НАП офис Б.. Неимуществените вреди са в размер на 9196 (девет хиляди сто деветдесет и шест) лева и представляват претърпени психически, емоционални и негативни преживявания от незаконосъобразно образуваното изпълнително производство, както и от наложен заповор върху банкови сметки, като това е довело до затормозяване на взаимоотношенията с контрагентите по получаване и изпълняване на поръчки за превоз на товари. В тази връзка от съда се иска постановяване на осъдително решение против Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ за присъждане на парично обезщетение в общ размер от 10 000 (десет хиляди) лева, ведно със законната лихва от дата на завеждане на исковата молба до окончателното

изплащане на сумата. Претендира се и присъждане на разноски за адвокатско възнаграждение по настоящото дело.

Ответника - Изпълнителната агенция „Автомобилна администрация“ в депозирания по делото писмен отговор и чрез процесуалния си представител в съдебно заседание, изразява становище за недопустимост на иска, с който се претендира обезщетение за имуществени вреди. По отношение на останалите искове изразява становище за неоснователност и недоказаност. Подробни съображения в тази насока излага в депозираните по делото писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение.

Прокурорът от С. градска прокуратура дава заключение за неоснователност на исковите претенции. Намира за неосновател искът за заплащане на имуществени вреди в размер на 300 лева, представляващи заплатено адвокатско възнаграждение в производството пред Районен съд -Разлог, доколкото въпросът за присъждане на разноски е предмет на обсъждане от самия съд, който се произнася по законосъобразността на наказателното постановление. Искът за имуществени вреди в размер на 500 лева, представляващи доброволно заплатена глоба по изпълнително производство пред НАП счита за неоснователен, предвид характера на плащането, а именно: доброволно и с оглед на факта, че същото е направено по сметка на Националната агенция за приходите, а искът е насочен срещу Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“. Счита за недоказан по основание и размер предявения иск за обезвреда в частта му за неимуществените вреди.Производството е по чл. 203 от АПК във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Административен съд София-град, като взе предвид изложеното в исковата молба и представените по делото писмени доказателства, прие за установено от фактическа страна следното:

С наказателно постановление № 42-0002311/09.11.2020 г., издадено от директора на Регионална дирекция „Автомобилна администрация“ - С., на основание чл. 34, § 3, б. „б“ от Регламент (ЕС) №165/2014 г. и чл. 93в, ал. 11 от Закона за автомобилните превози, на И. Р. И. е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 500 лв.

С решение № 500020/12.01.2022 г., постановено по а.н.д. № 203/2021г. по описа на Районен съд - Разлог е отхвърлена жалбата на И. Р. И. против наказателно постановление № 42-0002311/09.11.2020 г., издадено от директора на РД „АА“ - С..С решение №1034/14.06.2022 г, постановено по к.н.а.х.д № 20227030600127/2022 г. по описа на Административен съд - Благоевград е отменено решение № 500020/12.01.2022 г., постановено по а.н.д. № 203/2021г. по описа на Районен съд - Разлог, отменено е наказателно постановление № 42-0002311/09.11.2020 г., издадено от директора на РД „АА“ - С. и ИА „АА“ е осъдена да заплати на И. Р. И. разноски по делото в размер на 300 лева, представляващи разноски за адвокатско възнаграждение пред касационната инстанция. Видно от петитума на касационната жалба и от приложения в касационното производство списък на разноските претенцията е за заплащане на 300 лева адвокатско възнаграждение по представено пълномощно за процесуално представителство.

Пред ТД на НАП С., офис Б. е образувано производство по принудително изпълнение №221137191/2022 г. за неплатени публични задължения в размер на 500 лева,

представляващи наложена глоба с наказателно постановление № 42-0002311/09.11.2020 г., издадено от директора на РД „АА“ - С. С изх. № С220001-048-0018100/02.02.2022 г. до И. Р. И. е изпратено Съобщение за доброволно изпълнение на основание чл. 221 от ДОПК. С разпореждане изх. № С220001-125-0048272/17.02.2022 г. е извършено разпределение на плащането в размер на 500 лева, постъпило на 16.02.2022 г. С разпореждане изх. № С220001-[ЕГН]/17.02.2022 г. е прекратено производството по принудително изпълнение на публични вземания по изпълнително дело №221137191/2022 г.

За доказване на претърпените неимуществени вреди по делото са изслушани свидетелските показания на Г. Р. И. - брат на И. Р. И.. В показанията си свидетелят посочва, че знае за наложена глоба и за образуваното производство през НАП. Плащането на глобата е извършено от брат му поради притеснение, че върху сметките на притежаваното от тях търговско дружество може да бъде наложен запор. Запор не е наложен.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

В чл. 204 от АПК са предвидени предпоставките, при които исковете за обезщетения за вреди причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на административни органи и длъжностни лица са допустими за разглеждане. Съгласно ал. 1 на чл. 204 от АПК, първата предпоставка за допустимост на иска, когато се претендира, че вредите са причинени от незаконосъобразен административен акт, е той да бъде отменен по съответния ред, т.е. изисква се предварителното установяване по предвидения от закона ред на незаконосъобразността на административния акт със съответен влязъл в сила акт - решение, преди да се пристъпи към производството по чл. 203 и следващите от АПК по претендирането на вреди. В конкретния случай, настоящият състав намира предявените искове за обезвреда за ДОПУСТИМИ, доколкото същите произтичат от отменен властнически акт. Въпросът дали актът /наказателно постановление/, от който се претендира настъпването на вредите е основание за търсене на обезщетение по реда на ЗОДОВ, е въпрос по съществуването на спора.

Спазена е разпоредбата на чл. 205 от АПК, съгласно която искът се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. В случая наказателното постановление е издадено от директора на РД „АА“ - С., поради което пасивно легитимирана да отговаря по предявените искове с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“, която е юридическо лице.

Въз основа на установеното по делото от фактическа страна, съобразно приложимите правни норми, разгледана по същество исквата молба е ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

В чл. 4 от ЗОДОВ е уреден материално правния режим на отговорността с препращане за неуредените въпроси към граждански закони (§ 1 от ЗР на ЗОДОВ). В този смисъл искът по глава XI от АПК се основава на фактическия състав на непозволеното увреждане и за да възникне право на обезщетение в хипотезата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, е необходимо кумулативното наличие на следните предпоставки:

1. незаконосъобразен акт /отменен по съответния ред, включително нищожен или оттеглен - чл. 204, ал. 3 от АПК/, или незаконосъобразно действие и/или

бездействие на орган или длъжностно лице, при или по повод на административна дейност /което се установява от съда, пред които е предявен искът за обезщетение – чл. 204, ал. 4 от АПК/;

2. вредоносен резултат, реално настъпили за ищеца вреди /имуществени ли неимуществени/;

3. причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие и бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ, Държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо дали са причинени виновно от длъжностното лице. В този смисъл, тъй като отговорността на държавата се характеризира като обективна, безвиновна, вината не е елемент от фактическия състав на отговорността. В настоящия случай претенциите за обезвреда произтичат от наказателно постановление наказателно постановление № 42-0002311/09.11.2020 г., издадено от директора на РД „Автомобилна администрация“ [населено място], отменено с решение №1034/14.06.2022 г, постановено по к.н.а.х.д № 20227030600127/2022 г. по описа на Административен съд-Благоевград. Въз основа на мотивите изложени по т. 1 от ТП № 2/19.05.2015 г. на Общото събрание на съдиите от Гражданската колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд следва да се приеме, че наказателното постановление е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения, упражнена административно-наказателна компетентност, законово предоставена на органите в рамките административната им правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност и в този смисъл същият представлява властнически акт, издаден от административен орган и въпреки че поражда наказателно правни последици, е правен резултат от санкционираща административна дейност. Незаконосъобразността на властническият акт (наказателно постановление № 42-0002311/09.11.2020 г., издадено от директора на РД „АА“ - С.), от чиято отмяна ищецът черпи претенцията си за обезвреда, е установена с решение №1034/14.06.2022 г, постановено по к.н.а.х.д № 20227030600127/2022 г. по описа на Административен съд - Благоевград.

Следващата предпоставка за възникване на правото на обезщетение в хипотезата на чл. 1 от ЗОДОВ е наличието на вредоносен резултат, реално настъпили за ищеца вреди /имуществени или неимуществени/. В случая тази предпоставка е налице, доколкото имуществената сфера на ищеца се е намалила със сумата, заплатена като адвокатски хонорари в производството по обжалване на властническият акт (наказателно постановление), образувано пред Районен съд - Разлог. В тази си част размерът на претърпените вреди е доказан по размер.

Независимо от това, предявеният иск за заплащане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 300 лева представляващи заплатено адвокатско възнаграждение в производството пред районен съд - Р. е неоснователен. Съгласно разпоредбата на чл. 8, ал. 3 от ЗОДОВ, когато закон или указ е предвидил специален начин за обезщетение, този закон не се прилага. От своя страна, чл. 81 от ГПК постановява, че във всеки акт, с който приключва делото в съответната инстанция съдът се произнася и по искането за разноси. Към момента на приключване на устните състезания в производството пред Административен съд - Благоевград е в сила редакцията на чл. 63д нов ДВ бр. 109/2020 г., съгласно която в производството пред районния и

административния съд, както и в касационното производство страните имат право на присъждане на разноски по реда на АПК. Отговорността за разноски в съдебно-административното производство е гражданско облигационно отношение, което произтича от процесуалния закон и е уредено от него. Тази отговорност произлиза от факта на неоснователно повдигнатия правен спор и съгласно чл. 143, ал. 1 и ал. 4 АПК се носи от страната, чието правно твърдение е отречено със съдебния акт. Отговорността за разноски се състои в правото на едната страна да иска и задължението на другата страна да плати направените разноски на лицето, в чиято полза е решено делото. Отговорността за разноски може да бъде осъществена само по висиящия процес. За да бъде реализирана е необходимо своевременно да е отправено искане пред съответната съдебна инстанция. По отговорността за разноски съдът не може да се произнася служебно, а само по молба на заинтересованата страна, поради което неизпълнението на това задължение погасява правото на страната да претендира разноски. В случая от страна на пълномощникът на И. Р. И. е направено искане за присъждане на разноски за касационното производство пред Административен съд - Благоевград, съобразно приложен списък в размер на 300 (триста) лева. Липсва искане, направено до приключване на устните състезания, за присъждане на разноски в производството пред Районен съд-Разлог, поради което и съдът не се е произнесъл по отношение на тези разноски. С приключване на устните състезания в касационното производство се е погасило правото на касатора за възстановяване на сторените разноски в производството пред районния съд. Този пропуск не може да бъде саниран посредством предявяване на иск по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ във връзка с чл. 203 от АПК, предвид изричната забрана, установена в чл. 8, ал. 3 от ЗОДОВ. Предвид изложеното, предявеният иск за имуществени вреди, представляващи заплатено адвокатско възнаграждение в производството пред Районен съд - Разлог е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

По отношение на исковата претенция за имуществени вреди в частта ѝ относно доброволно заплатена глоба в размер на 500 (петстотин) лева и 4 (четири) лева - такса за паричен превод по образувано изпълнително дело №221137191/2022 г. по описа на ТД на НАП офис Б., настоящият съдебен състав намира следното:

Съгласно чл. 8, ал. 3 от ЗОДОВ, когато закон или указ е предвидил специален начин на обезщетение, този закон не се прилага. Безспорно е, че глобата /по влезли в сила наказателно постановление/ представлява публично държавно вземане по чл. 162, ал. 2, т. 7 от ДОПК и като такова подлежи на възстановяване по специална процедура, предвидена в ДОПК. Съгласно чл. 129, ал. 1 от ДОПК, възстановяване се извършва по инициатива на органа или по искане на лицето. Наличието на специален процесуален ред, по който следва да се реализира правото на възстановяване на недължимото плащане, изключва иския ред по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Изложеното обосновава извод за неоснователност на исковата претенция в частта ѝ относно заплащане на обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в заплатена глоба в размер на 500 лв. по наложеното с отмененото наказателно постановление административно наказание и 4 (четири) лева - такса за паричен превод по образувано изпълнително дело №221137191/2022 г. по описа на ТД на НАП офис Б..

По отношение на исковата претенция за обезвреда за неимуществени вреди, настоящият съдебен състав намира следното:

По делото не е спорно, че до И. Р. И. е изпратено Съобщение за доброволно изпълнение на основание чл. 221 от ДОПК изх. № С220001-048-0018100/02.02.2022 г.

Това съобщение е изпратено в хода на висящото производство по обжалване на наказателното постановление пред Районен съд-Разлог, което от своя страна обосновава извод за образувано производство по принудително изпълнение преди влизане в сила на акта-подлежащ на изпълнение, в случая - наказателно постановление № 42-0002311/09.11.2020 г., издадено от директора на РД „АА“ - С.. От изслушанията по делото свидетелски показания на Г. Р. И. - брат на И. Р. И. се установява, че плащането на глобата е извършено от брат му поради притеснение, че върху сметките на притежаваното от тях търговско дружество може да бъде наложен запор. Ето защо следва да се приеме за доказано настъпването на сочените в исковата молба неимуществени вреди, изразяващи се психически, емоционални и негативни преживявания от незаконосъобразно образуваното изпълнително производство.

По отношение на техния размер. На основание чл. 52 ЗЗД следва да се определят по справедливост. Понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД обаче не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението.

Такива обстоятелства, при определяне на обезщетението за неимуществени вреди по искове с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ са: личността на увредения, данните за предишни правонарушения, начина му на живот и обичайната среда, отражението върху личния, обществения и професионалния живот, разгласа и публичност, стигнало ли се е до разстройство на здравето, а ако увреждането на здравето е трайно, каква е медицинската прогноза за развитието на заболяването както и всички обстоятелства, имащи отношение към претърпените морални страдания, преценявани с оглед конкретиката на случая. Във всички случаи на приложение на чл. 52 от Закона за задълженията и договорите, база при определяне на паричното обезщетение за причинени неимуществени вреди са стандартът на живот в страната и средностатистическите показатели за доходи по време на възникване на увреждането.

С оглед на изложеното съдът намира, че справедливото обезщетение следва да се определи в размер на 200 лв.

В обобщение на изложеното настоящият съдебен състав намира за основателна и доказана единствено исковата претенция за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 200 /двеста/. В останалата ѝ част исковата претенция за неимуществени вреди до пълния претендиран размер от 9196 (девет хиляди сто деветдесет и шест) лева следва да бъде отхвърлена.

С оглед разпоредбата на чл. 8, ал. 3 от ЗОДОВ изцяло неоснователни са исковите претенции за заплащане на обезщетение за претърпени

имуществени вреди от незаконосъобразен властнически акт - наказателно постановление в размер на 300 лева, представляваща заплатено адвокатско възнаграждение в производството пред Районен съд - Разлог и в размер на 500 (петстотин) лева - доброволно заплатена глоба и 4 (четири) лева - такса за паричен превод по образувано изпълнително дело №221137191/2022 г. по описа на ТД на НАП офис Б.. Същите следва да бъдат отхвърлени.

В съответствие с нормата на чл. 81 от ГПК съдът следва да се произнесе и по претенциите на страните за присъждане на разноски.

Претендираните от ищеца разноски, съобразно приложения по делото списък по чл. 80 от ГПК, са в размер на 800 лв. адвокатско възнаграждение, платено в брой при подписване на договор за правна защита и съдействие и 10 лева - държавна такса. При частично уважаване на исковите претенции техният размер следва да бъде присъден пропорционално на уважената част от исковите.

На основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ на ответника се дължи присъждане на разноски съобразно отхвърлената част на иска.

Предвид изложеното и на основание чл. 203 и сл. от АПК във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, Административен съд София-град, Второ отделение, 56-ти състав

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ да заплати на И. Р. И. сумата от 200 (двеста) лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, ведно със законната лихва от датата на завеждане на исковата молба - 07.07.2022 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОТХЪРЛЯ исковата претенция на И. Р. И. за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди за горницата над 200 (двеста) лв. до пълния претендиран размер от 9196 (девет хиляди сто деветдесет и шест) лева.

ОТХЪРЛЯ исковата претенция на И. Р. И. за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 300 лева представляващи заплатено адвокатско възнаграждение в производството по а.н.д. № 203/2021г. по описа на Районен съд - Разлог.

ОТХЪРЛЯ исковата претенция на И. Р. И. за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 500 (петстотин) лева, представляващи доброволно заплатена глоба и 4 (четири) лева - такса за паричен превод по образувано изпълнително дело №221137191/2022 г. по описа на ТД на НАП офис Б..

ОСЪЖДА Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ да заплати на И. Р. И. разноски по делото в размер на 16 (шестнадесет) лева.
ОСЪЖДА И. Р. И. да заплати на Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ разноски по делото в размер на 2 (два) лева.
Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: